

STADSBYGGNADS
KONTORET

Planavdelningen
Maria Pettersson
Tfn 08-508 266 62

UTSTÄLLNINGSLÅTÅNDE

1(6)

2011-05-24

Dp 2008-00237-54

Detaljplan för
del av fastigheten Beckomberga 1:18 m fl
(fd Beckomberga sjukhusområde)
i stadsdelen Beckomberga
i Stockholm
Dp 2008-00237-54

UTSTÄLLNING

Detaljplane förslaget har under tiden 2011-03-02 – 2011-03-30 varit utställt i Tekniska Nämndhuset. Planförslaget har även visats i Brommaplans bibliotek, Klädesvägen 12. Kända sakägare har fått underrättelse om utställningen i brev. Övriga har informerats genom annons i dagspressen.

Synpunkter inkomna under utställningen

Länsstyrelsen skriver att det inte framgår av planhandlingarna på vilket sätt de Geer-moränerna inom planområdet, som är av riksintresse för naturvården enligt 3 kap 6 § miljöbalken, kommer att säkerställas.

Länsstyrelsen har i yttrande över program informerat om Bromma de Geermoränssystem och där angivit att riksintresset består av moränryggarna och marken mellan dessa. Mellanliggande mark har också betydelse för den vetenskapliga naturvården, bland annat om det här finns oexploaterad lerjord med möjlighet till lervarvskronologiska undersökningar. Med hjälp av sådana undersökningar kan moränryggarnas ålder dateras relativt varandra. I de fall det finns någorlunda öppna marker mellan moränryggarna tydliggörs också ryggarna och det geologiska sambandet mellan dem.

I samrådsskedet har frågats efter ett klagande av ändmoränernas läge inom planområdet, samt hur riksintressets bevarandevärde säkras på lång sikt och under byggskedet.

Länsstyrelsen tolkar plankartan så att användningsområden med texten "NATUR 1" avser att markera de områden som utgör moränryggarna samt att skydda dem från åverkan. Av det utställda planförslaget framgår dock inte tydligt var ändmoränerna finns och vilken utbredning de har.

För att Länsstyrelsen ska kunna bedöma att riksintresset säkerställs i detaljplanen behöver planhandlingarna kompletteras med en närmare redovisning/inmätning av moränernas utbredning samt att mellanliggande oexploaterad mark lämnas orörd i tillräcklig utsträckning. Det behöver redovisas att föreslagen bebyggelse inte innebär ytterligare intrång i riksintresset jämfört med befintliga förhållanden. Inom naturmark med de Geer-moräner med mellanlig-

gande mark bör övervägas en planbestämmelse om att schakt, fyllning eller andra markarbeten inte får ske.

Det bör också framgå av genomförandebeskrivningen att särskild hänsyn ska tas för att hindra åverkan på moränerna.

Innan planen förs vidare bör resultatet stämmas av med Länsstyrelsen. Om det vid antagandet kan befaras att riksintresset inte tillgodoses, åligger det Länsstyrelsen att pröva antagandebeslutet i kommunen.

TeliaSonera Skanova Access AB har anläggningar inom planområdet. Det går en förbindelse från ett kopplingsskåp över område 3 som skall bebyggas, troligtvis går den i en kulvert med övriga ledningar som måste byggas om (visas på karta bifogad till yttrandet). Skanova önskar att så långt som möjligt behålla befintliga teleanläggningarna i sitt nuvarande läge. Tvingas Skanova att vidta undanflyttningsåtgärder för att möjliggöra exploatering förutsätter Skanova att den part som initierar åtgärden även bekostar den. Skanova utgår från att nödvändiga åtgärder i telenätet till följd av planförslaget kommer att framgå av planhandlingarna.

Exploateringsnämnden har tidigare yttrat sig över planförslaget och har inga ytterligare synpunkter.

International Swedish School AB, genom styrelseordförande Per Egon Johansson, Beckombergavägen 316, Bromma, skriver att med nuvarande trafiklösning kommer i praktiken fordon att kunna passera rakt igenom en skolgård med små barn. De vill att trafikförbud införs på Beckombergavägen förbi skolan på vardagar mellan kl 08:00 och 16:00. De har tidigare tolkat det som att beteckningen "gårdsgata" i planen skulle innebära en drastisk minskning av nuvarande trafikrörelser på Beckombergavägen och att den enda trafik som kommer att tillåtas är trafik till de båda fastigheterna och att all genomfartstrafik därmed kommer att förbjudas. De skriver även att utöver detta kan man tänka sig en planskild övergång i form av kulvert mellan de båda byggnaderna. Sedan gammalt finns det en sådan kulvert, som enbart behöver underhållas framöver.

Fortum Värme har inget att erinra.

Dessutom har skrivelser inkommit från:

Bfr Söderberga Allé, genom ordförande Björn Karlström

Johan Hedberg, Brunflogatan 2, Vällingby

Brian Einarsen, Ambravägen 10, Bromma

Anna-Lena Elmerstad, Ramsundsvägen 2, Bromma

Bengt Grahn och Tuulikki Larsson, husombud för Beckomberga skogsväg 5 och 7

Bfr Söderberga Gård nr 1, genom Josef Skarin m fl,

Birgit Stenberg och Bosse Söderlund, Beckomberga skogsväg 1, Bromma

Annika och Martin Häger, Ambravägen 4, Bromma

Fredrika Lundquist och Jerry Månsson, Ambravägen 20, Bromma

Elin och Gustav Grenås, Alabastervägen 10, Bromma

Susanne Askerud, Ambravägen 10, Bromma

Anna och Otto Tell, Pimpstensvägen 13, Bromma

Mia och Kjell Forsberg, Brennervägen 12, Bromma

Christina Larsén och Niklas Andersson, Ambravägen 22, Bromma

Mats och Helena Eriksson, Limonitvägen 25, Bromma

Jenny och Stefan Berggren, Alabastervägen 24, Bromma

Theresia och Johannes Eriksson, Pärlemorvägen 13, Bromma
Maria och Staffan Wahlström, Pimpstensvägen 17, Bromma
Lena och Hans Fondelius, Pimpstensvägen 14, Bromma
Karin och Fredrik Schnell, Pimpstensvägen 19, Bromma
Karolina Gunnarsson och Marcus Estra, Ambravägen 14, Bromma
Annika Malmberg, Pimpstensvägen 21, Bromma
Ann-Sofie och Daniel Sandgren, Pimpstensvägen 15, Bromma
Johan Lannerström och Karin Söderlund, Pimpstensvägen 10, Bromma
Mats och Anna Winkelsjö, Pimpstensvägen 8, Bromma
Karin och Henrik Stålhandske, Pärlemorvägen 17, Bromma
Max Lindberg, Söderberga Allé 18, Bromma
Karin Hellstadius, Söderberga Allé 68, Bromma
Christian Schlumpf och Maj-Len Komi, Tingvallavägen 18, Bromma
Norra Ängby trädgårdsstadsförening, genom Anna-Karin Ekholm, ordförande
Nina Hjärpe, Sturevägen 5, Järfälla + namnlista med 3 namn

Förslaget har mötts av visst motstånd från boende i området. De synpunkter som framförts är i huvudsak samma invändningar mot förslaget som tidigare framförts under samråden. Nedan följer en sammanfattning av inkomna synpunkter. De kompletta skrivelserna finns i akten.

- Bebyggelsen är tätare och högre än vad som angivits i strukturplanen
- Det är fel hustyper
- Det är för hög exploateringsgrad
- Högst fem våningar ska tillåtas
- För lite av parken sparas
- Förslaget visar för liten respekt för kulturhistoriska värden
- Bilparkeringen ska ske i form av underbyggda garage
- Närservice för boende och verksamheter för ungdomars behov saknas i planen
- Trafikökningen på Beckomberga vägen är oacceptabel
- Trafikökningen inom området blir för stor, initialt byggtrafiken och därefter de boende
- Presentationsmaterialet är undermåligt
- Begäran att förslaget omarbetas med avseende på ovan nämnda synpunkter

Synpunkter inkomna under utställningen som tillgodosetts

Planförslaget har reviderats med beaktande av länsstyrelsens utställningsyttrande. Den reviderade planen har underhand stämts av med Länsstyrelsen, som godtar revideringarna. Dessa baserar sig på en bedömning av föreslagen bebyggelsens påverkan på riksintresset de Geermoräner som har gjorts av Bo Strömberg, docent i naturgeografi vid Stockholms universitet. Han anser att föreslagen bebyggelse inte kommer att utgöra ett väsentligt ytterligare hinder för exkursionsbesök och eventuell framtida forskning. På plankartan utökas skyddsområdet för de Geermoräner till att även omfatta mellanliggande moränmark. På plankartan införs även en planbestämmelse om att schakt, fyllning eller andra markarbeten inte får ske inom skyddsområde för de Geermoräner med mellanliggande moränmark.

Plankartan har reviderats så att byggrätt för det omarbetade, minskade och till största delen nergrävda garaget har införts i planen. I planbeskrivningen införts

en skrivning om "Störningar under byggtiden". I genomförandebeskrivningen utökas skrivningen om skydd under byggtiden och efter genomförandet att gälla även de Geermoräner och mellanliggande moränmark.

Synpunkter inkomna under samrådet eller utställningen som ej tillgodosetts

De som framfört att det är fel hustyper och för hög exploateringsgrad, att högst fem våningar ska tillåtas, att för lite av parken sparas samt att förslaget visar för liten respekt för kulturhistoriska värden, att parkeringshuset ska utgå, att mer parkering ska ske i garage under husen, att vissa hus ska utgå, att avståndet mellan nya och befintliga bostäder ska ökas samt att trafikökningen på Beckombergavägen inte ska tillåtas bli så omfattande har inte fått gehör för sina synpunkter.

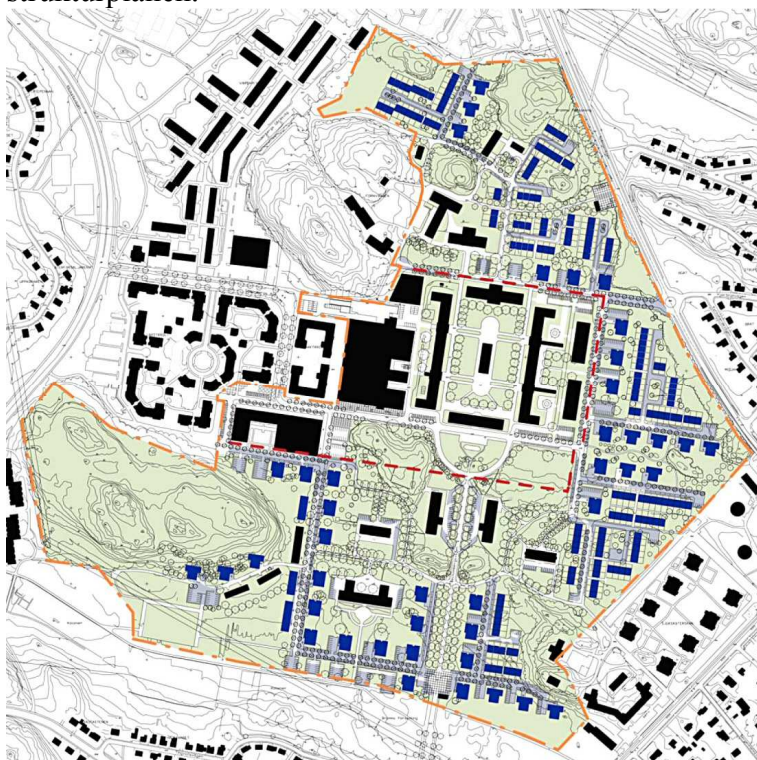
Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Bakgrund - Programarbete och strukturplan

Kontoret vill återigen påminna om det programarbete och den strukturplan samt tidigare beslut i stadsbyggnadsnämnden, som ligger till grund för nu föreliggande planförslag.

Stadsbyggnadsnämnden beslöt i april 1999 att programarbete för Beckomberga sjukhusområde skulle påbörjas. Programmet angav ändrad användning av sjukhusområdet med förutsättningar, förslag och konsekvenser av ny bostadsbebyggelse. Vidare innebar programmet en avvägning mellan bevarande och utveckling av området. Programsamråd hölls hösten 2001. I samband med programsamrådets redovisning i augusti 2003 godkände stadsbyggnadsnämnden att upprättad strukturplan kunde ligga till grund för fortsatt planarbete. Strukturplanen visade en nybebyggelse i form av lägre punkthus i fyra till fem våningar, stadsvillor i tre våningar och radhus i två våningar. Parkering föreslogs i huvudsak kunna ske som ytparkering.

Den nu redovisade planen omfattar den södra delen (etapp 3) som väl följer strukturplanen.

Strukturplanen,
godkänd år 2003

Stadsbyggnadskontorets bedömning

Stadsbyggnadskontoret anser att förslaget bör genomföras. Kontoret vidhåller den tidigare gjorda bedömningen, (se samrådsredogörelsen daterad 2011-02-18), och anser att under utställningen framförda invändningar inte föranleder omprövning av förslaget. Kontoret konstaterar återigen att föreliggande förslag har utarbetas utifrån den strukturplan som godkändes av stadsbyggnadsnämnden år 2003, både vad gäller placering av byggnader, antal byggnader och hushöjder. Bebyggelsen i planförslaget följer vad som angavs i strukturplanen. Angående föreslagen bebyggelse i den skogsklädda kullens södersluttning fanns den med i strukturplanen i form av tre större punkthus. Strukturplanen redovisades i augusti 2003 för stadsbyggnadsnämnden som då godkände den.

Kontoret konstaterar även, liksom Länsstyrelsen, att området inte omfattas av något riksintresse eller annat skydd av kulturmiljön på nationell nivå.

Förslaget tillgodoser väl stadsdelens förutsättningar och behov av förnyelse, och det innebär ett bra tillskott av bostäder i ett läge relativt nära befintliga kommunikationer och service. Inom området går idag en busslinje, till Vällingby centrum, det är ca en kilometer till tunnelbanestationerna Räcksta och Islandstorget och ca två kilometers promenadväg till Vällingby centrum.

Kontoret anser att den föreslagna utbyggnaden kan äga rum eftersom den förenas med åtgärder som förtydligar och skyddar viktiga kulturvärden i området. Förslaget till ny utformning av sjukhusparken med kompletterande bostadsbebyggelse innebär självklart en stor förändring av platsen. Förslaget har sin grund i en helhetssyn på området. Parken med den struktur som finns med alléer, äldre gångvägar och de ursprungliga sjukhusbyggnaderna är grundförutsättningar i förslaget, som innebär en sammanvägning mellan bevarande och komplettering av ny bebyggelse. Kontoret anser att sammanvägningen mellan bevarande, ändrad användning av befintlig bebyggelse och komplettering av ny bebyggelse är helt godtagbar. I planen klargörs situationen för de befintliga byggnaderna och införs skyddsföreskrifter för värdefulla byggnader och områden.

Kontoret delar helt trafikkontorets bedömning att den ökade trafikmängden på Beckombergavägen via Runstensplan inte kan anses komma att medföra olägenheter av egentlig omfattning för de boende invid gatan. Kontoret gör även nu bedömningen att det allmänna intresset nya bostäder väger tyngre än grannars oro för negativa konsekvenser av trafikökningen på Beckombergavägen. - en oro kontoret inte delar.

Vidare kan påpekas att en bebyggelse med ett stort antal nya lägenheter i parkmiljö ger ett boende med hög kvalitet samtidigt som underlag ges för en upprustning av de övriga delarna av parken. Mark och byggnader är idag i privat ägo. I samband med att detaljplanen fastställs kommer gatumark, natur- och parkmark att överföras till staden och bli allmänt tillgängliga för planområdet och kringboende.

TeliaSonera Skanova Access AB:s anläggningar inom planområdet

Frågan om eventuell flytt av hela eller delar av TeliaSonera Skanova Access AB:s anläggningar inom planområdet måste bli föremål för en överenskommelse mellan exploatören och TeliaSonera Skanova Access AB.

Beckombergavägen och Stockholm International School

Beckombergavägen är områdets huvudaxel, och därmed en av de viktigaste delarna i den mycket starka struktur som kännetecknar det ursprungliga sjukhusområdet. Skolverksamhet bedrivs i två byggnader, ursprungligen sjukhusbyggnader, med var sin skolgård. Enligt kontorets mening är skolan tudelad, lokaliserad på var sida om den befintliga vägen. Beckombergavägen passerar alltså inte rakt igenom en skolgård.

Skolans tolkning av beteckningen ”gårdsgata” i planen, - att den enda trafik som kommer att tillåtas är trafik till de båda fastigheterna och att all genomfartstrafik därmed kommer att förbjudas -, är en feltolkning. Genomfartstrafik kommer att vara tillåten.

Frågan om trafikförbud på Beckombergavägen förbi skolan kan inte regleras i detaljplanen eftersom det inte finns stöd i Plan- och bygglagen för detta och därför inte är möjligt.

Dagvattendamm

I planbeskrivningen visas en principskiss, som illustrerar stadens ambition avseende dagvattendammen. Den kommer att anläggas utanför planområdet, i grönstråket Komötet som har grön kontakt med Kyrksjölöten. Staden äger marken och har därmed rådighet över den. Läge, storlek och utformning av dagvattendammen kommer av staden att studeras vidare i samråd med Stockholm Vatten. En inventering på plats kommer att göras för att hitta det mest lämpliga läget med hänsyn till topografi och omgivande naturmark. Syftet att anlägga en dagvattendamm i det här läget är att stärka våtmarken i det aktuella området.

Tillfart till byggplatsen

Exploateringskontoret utreder tre tillfälliga vägar för trafiken under byggskedet. När det gäller alternativet "söder om kv. Vårdträdet", är det på och utmed parkvägen söder om kv. Vårdträdet som det är tänkt att ha en byggväg.

Parkering för besökande till Bromma sjukhus

För Bromma sjukhus behov behålls ca 30 p-platser av den befintliga parkeringen vid Söderberga allé, bredvid sim- och sporthallen.

Markparkering eller parkering i underbyggda garage

Redan i strukturplanen, godkänd år 2003, föreslogs parkering i huvudsak kunna ske som ytparkering, vilket redovisas i illustrationen tidigare i utlåtandet. Denna parkeringslösning har bibehållits i nu föreliggande förslag.